

Ein cyf/Our ref LN/00518/25

Edward J Evans
Cadeirydd
Cymdeithas CYSAGau Cymru (CCYSAGauC)

libby.jones@wrexham.gov.uk

10 Mehefin 2025

Annwyl Edward,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 29 Ebrill ynglŷn â chefnogaeth y Gymdeithas ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) mandadol yng Nghymru.

Rwyf am ddiolch ichi am eich cefnogaeth barhaus i CGM, gan gynnwys y gwaith yr ydych yn ei wneud i gefnogi ysgolion yn hyn o beth. Mae CCYSAGauC a'r Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog (CYSau) yn parhau i gael rôl bwysig wrth helpu ysgolion i fodloni eu gofynion deddfwriaethol a sicrhau bod ein plant a'n pobl ifanc yn datblygu fel dinasyddion moesegol a gwybodus.

Cefnogi a monitro cyflwyno CGM yn ystod y blynyddoedd sy'n astudio ar gyfer cymwysterau

Fel yr ydych wedi nodi, nid yw'r TGAU Astudiaethau Crefyddol newydd wedi'i gynllunio i fodloni pob agwedd ar ofynion CGM, ac fel ichi drafod â Cymwysterau Cymru, mae rhai agweddau ar ganllawiau CGM yn brofiadol. Felly, rydym yn disgwyl i ysgolion gynnwys dysgu mandadol ar CGM ym Mlynnyddoedd 10 ac 11, mewn dysgu nad yw'n rhan o gymhwyster ffurfiol.

Yn genedlaethol, mae'n dda gweld o'n gwaith gwerthuso cynnar ein bod yn gweld cynnydd wrth weithredu'r Cwricwlwm i Gymru. Rydym yn parhau i weithio gyda'r proffesiwn, a phartneriaid fel Estyn, i ddeall beth sy'n gweithio'n dda mewn perthynas â CGM. A byddwn i a'm swyddogion yn croesawu deialog barhaus â CCYSAGauC ar hyn. Ar y cyfan, mae'n amlwg bod ysgolion yn symud ymlaen â'r gwaith o gyflwyno'r cwricwlwm, ac mae llawer iawn o arferion arloesol ac effeithiol ar waith. Ond mae'n bwysig bod hynny'n digwydd ar draws elfennau mandadol.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lynne.Neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.Neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cymorth i ysgolion

Rydym yn disgwyl i awdurdodau lleol a gwasanaethau gwella ysgolion gefnogi ysgolion i wella ansawdd eu darpariaeth ddysgu, eu gwerthusiad o hynny, a'u cynlluniau gwella.

Rydym hefyd yn sefydlu corff newydd ar gyfer Dysgu Proffesiynol ac Arweinyddiaeth, fel inni gyhoeddi eisoes, ([Datganiad Ysgrifenedig: Gwella ysgolion \(17 Hydref 2024\)](#) | [LLYWODRAETH. CYMRU](#)). Bydd y corff hwn yn dwyn ynghyd swyddogaethau presennol yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol a rhai o swyddogaethau'r consortia rhanbarthol a phartneriaethau awdurdodau lleol mewn un corff cenedlaethol newydd.

Bydd y corff yn gyfrifol am lunio a darparu dysgu proffesiynol a chymorth arweinyddiaeth ar lefel genedlaethol mewn ymateb i anghenion a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru. Ond i ddechrau bydd yn canolbwyntio ar ddarparu ystod fach o ddysgu proffesiynol cenedlaethol sy'n flaenoriaeth, gan helpu i greu maes dysgu proffesiynol symlach a chyson.

Bydd awdurdodau lleol yn gweithio gyda'r corff i gefnogi'r ddarpariaeth ar lefel leol ac yn parhau i gyflawni'r dysgu proffesiynol mwy pwrpasol mewn ysgolion mewn ymateb i flaenoriaethau ac anghenion lleol, trwy eu gwasanaethau eu hunain, neu o bosibl trwy'r gwasanaethau a gynigir gan drefniadau partneriaethau lleol newydd neu gynigion rhanbarthol newydd.

Byddwch yn ymwybodol o'r adran newydd ar [Hwb](#) lle gall ymarferwyr gael mynediad at ystod o adnoddau, profiadau a chyflleoedd dysgu proffesiynol ac rydym yn parhau i fod yn agored i sut y gallwn sicrhau bod hyn yn cefnogi ysgolion orau. Mae'r gwaith yr ydych chi'n ei wneud ar y cyd â'n swyddogion mewn perthynas â chynnwys cerdyn adnoddau sy'n cysylltu â gwefan CCYSAGauC yn enghraifft o'r ffordd y gall adran honno gefnogi ysgolion. Dylai'r gwaith hwnnw gael ei gwblhau dros yr wythnosau nesaf. Yn ogystal, mae CBAC wedi cyflwyno cyfres o ddigwyddiadau wyneb yn wyneb, sef 'Paratoi i Addysgu', drwy Sioe Deithiol ledled Cymru a ddechreuodd ym mis Chwefror. Bu hyn yn bosibl trwy gydlynw diwrnodau hyfforddiant mewn swydd ar draws clystyrau o ysgolion uwchradd. Mae Llywodraeth Cymru yn darparu £500k i gefnogi'r rhaglen Dysgu Proffesiynol hon. Mae CBAC hefyd wedi darparu [gofod rhannu](#) lle gall athrawon rannu eu hadnoddau eu hunain. Mae'r gofod hwn ar gyfer athrawon sy'n dymuno rhannu a chyfnewid adnoddau. Mae'r holl adnoddau yn y maes hwn ar gael i'w lawrlwytho yn rhad ac am ddim.

Sicrhau bod ysgolion yn cydymffurfio â gofynion statudol mewn perthynas â CGM

Rydych hefyd yn gofyn am y mecanweithiau sydd ar waith i sicrhau cysondeb a chydymffurfiaeth â gofynion statudol mewn perthynas â CGM, ac yn holi a fyddai'n bosibl cynnwys maes CGM mandadol fel rhan o'r mesurau perfformiad yn y dyfodol i gefnogi hyn.

Rydym wedi cyhoeddi canllawiau penodol ar lwybrau 14-16 sy'n egluro ein disgwyliadau ar gyfer yr hyn a ddysgir ar gyfer maes CGM. Fel rhan o'n dull o ymdrin â data, rydym yn disgwyl i ysgolion uwchradd gyhoeddi manylion am eu darpariaeth CGM. Mae swyddogion newydd gwblhau cyfres o ddigwyddiadau, gan gyfarfod â holl benaethiaid uwchradd ledled Cymru i godi ymwybyddiaeth o'r canllawiau, a thynnu sylw at y disgwyliadau.

Rydym yn disgwyl i faes CGM gael ei ystyried trwy'r lefelau amryfal o atebolrwydd o fewn y system, gan gynnwys trwy arolygiad Estyn. Yn ddiweddar, rydym wedi ymgynghori ar Fframwaith Dangosyddion yr Hawl i Ddysgu 14 i 16, sydd wedi'i gynllunio i sicrhau eglurder am y cynigion 14-16 ar lefel yr ysgol, gan adlewyrchu ehangder yr hawl i ddysgu 14-16,. Ond rwy'n glir nad dim ond data sy'n cynrychioli atebolrwydd. Rydym wedi symud i ffordd o drefniadau risg uchel y gorffennol lle roedd rhywfaint o ganlyniadau yn gallu cynnig barn ar berfformiad ysgol. Fodd bynnag, mae'r fframwaith yn cynnwys y disgwyliad i ysgolion sicrhau bod gwybodaeth ar gael ar faes CGM, fel rhan werthfawr o'u cynnig dysgu cytbwys

14 i 16. Bydd cyhoeddi'r wybodaeth hon yn helpu i sicrhau dealltwriaeth gyhoeddus o gynigion ac arferion ysgolion. Ochr yn ochr â hyn, rydym yn disgwyl i weithgarwch gwerthuso, gan gynnwys prosesau atebolrwydd, gael ei lywio gan ystod o dystiolaeth briodol i gefnogi'r system i wneud gwelliannau mewn dysgu. Rwy'n disgwyl cadarnhau ein dull gweithredu, a fydd wedi'i lywio gan yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn, ym mis Mehefin.

Cefnogi datblygiad athrawon CGM

Yn ychwanegol at y gefnogaeth a amlinellir uchod, rwy'n cydnabod bod heriau wrth recriwtio myfyrwyr sy'n hyfforddi i addysgu Addysg Grefyddol fel pwnc i raglenni Addysg Gychwynnol Athrawon (AGA), ac rwy'n ddiolchgar am y cyfraniad rydych wedi'i wneud i ddatblygu cynllun prosiect i fynd i'r afael â'r mater hwn, ar y cyd â'r Panel Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol (Cymru). Rydym yn cynnal trafodaethau parhaus i ystyried y llwybrau i ysgolion uwchradd, gwella cynlluniau cymhelliant, gwell Dysgu Proffesiynol ar gyfer arbenigwyr, ymgyrchoedd a ffyrdd arloesol i sicrhau bod pob dysgwr yn cael y cyfle gorau posibl i fanteisio ar arbenigwyr.

Rôl y Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog (CYSau) a CCYSAGauC yn y dyfodol

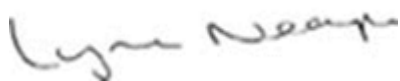
Mae rôl CYSau a CCYSAGauC yn parhau i fod yn allweddol i gefnogi dilyniant parhaus dysgwyr 14-16, gan adlewyrchu rôl CYSau sydd wedi'i nodi yn y ddeddfwriaeth. Mae'n bwysig bod rhanddeiliaid allweddol, fel chi, yn parhau i ymgysylltu a chynnig eu harbenigedd i gyrrff dyfarnu a fydd yn datblygu cymwysterau newydd ton 3. Mae Cymwysterau Cymru yn coladu cyfeiriadur o fanylion cyswllt rhanddeiliaid allweddol a fydd yn cael eu rhannu â chyrrff dyfarnu sy'n datblygu'r cymwysterau hyn. Bydd y cyrrff dyfarnu wedyn yn gallu cysylltu â rhanddeiliaid perthnasol o'r cyfeiriadur i ofyn am eu mewnbwn i'r broses datblygu cymwysterau. Rwy'n gwybod bod Cymwysterau Cymru wedi rhannu'r wybodaeth hon â CCYSAGauC, a byddwn yn eich annog i barhau i ymgysylltu â'ch gilydd.

Roeddwn i'n falch o glywed bod CCYSAGauC yn sgwrsio ag Adnodd ynglŷn â darparu adnoddau addysgol. CGM yw un o'r meysydd blaenoriaeth allweddol a restrir yn llythyr cyllido Adnodd ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Dros y misoedd nesaf, rwyf wedi cael sicrwydd y bydd Adnodd yn gweithio gyda rhanddeiliaid perthnasol, fel chi, ac ymarferwyr i benderfynu ar y cymorth penodol sydd ei angen fwyaf ar frys ac i roi ymateb effeithiol ar waith. Wrth inni symud ymlaen, rwy'n rhagweld y bydd gan CYSau a CCYSAGau rôl yn cefnogi'r gwaith o gomisiynu adnoddau dwyieithog o ansawdd uchel sy'n cefnogi ac yn ysbrydoli addysgu maes CGM.

Hoffwn ddiolch ichi eto am y rôl bwysig a chwaraewyd gennych wrth ddatblygu canllawiau ychwanegol y Cwricwlwm i Gymru ar y cyd ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) a'r gefnogaeth barhaus rydych chi'n ei rhoi i'r proffesiwn, gan weithio gydag awdurdodau lleol ac ysgolion.

Rwy'n gwybod eich bod yn cyfarfod â'm swyddogion yn ystod yr wythnosau nesaf i drafod y materion hyn. Ac rwyf wedi gofyn i'm swyddogion roi gwybod imi am ganlyniad y drafodaeth honno.

Yn gywir,

Lynne Neagle AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education